

FOLKBILDNINGEN UTVECKLAR UPPSALA

Vad vi i Studieförbunden gjort 2015
och vad som är på gång 2016

ULB

Uppsala Läns Bildningsförbund



FOLKBILDNING
MÖTEN SOM UTVECKLAR UPPSALA



Foto: Dmar (Amande Tartour & Mai Zarkawi) på Bildas Kulturfestival Dandanat i Betlehem. Fotograf: Wilhelm Blixt.

Folkbildningen utvecklar Uppsala

I studieförbunden pågår kontinuerligt en mängd olika verksamheter. Några av dem syns och hörs utåt. Andra pågår mer i det tysta. Att delta i studieförbundens verksamhet är betydelsefullt för de som är med när det händer. Det vittnar otaliga cirkeldeltagare om.

Vi menar att kunskap, gemenskap och kultur är viktiga beståndsdelar i varje människas liv. Studieförbunden möjliggör detta. Genom att erbjuda lokaler, studiematerial, ledarutveckling, föreningskunskap och mycket mer kan Uppsalabor engagera sig och utvecklas tillsammans med andra. Allt detta med folkbildningens hjälp.

Studieförbunden får ekonomiskt stöd från Uppsala Kommun. På de här sidorna gör vi några nedslag i vad som hänt under 2015 och vad som är på gång 2016.

Siffror och fakta

Var tionde Uppsalabo i cirkel

Förra året deltog **16 797** enskilda personer i studiecirklar. Det betyder att var **tionde** Uppsalabo från 13 år deltog i minst en cirkel.

Många cirklar och deltagare

Totalt anordnades **5 968** studiecirklar under 2015. Många deltar i flera studiecirklar under ett år. Totalt var antalet cirkeldeltagare **36 446**.

Konst och media populärast

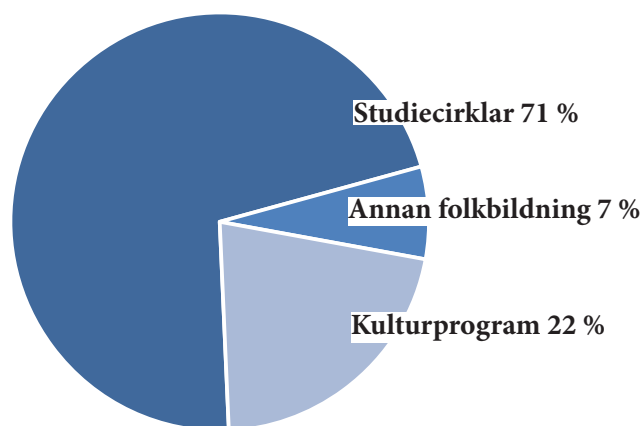
Studiecirklar i konst och media är populärast med flest antal arrangemang och deltagare. Totalt studerades **146** olika ämnen i studiecirkelarna, bland annat data, friskvård, historia, litteratur, jämställdhet, marknadsföring och svenska.

30 kulturprogram varje dag

Under 2015 anordnade studieförbunden **11 120** kulturprogram i Uppsala – **30 per dag** hela året om. Av dem var **5 565** föreläsningar, **3 180** sång- och musikarrangemang samt **818** utställningar.

- **5 968 Studiecirklar**
- **36 446 Deltagare i cirklar**
- **11 120 Kulturprogram**

Studieförbundens verksamhet i Uppsala 2015:



Diagrammet visar fördelningen mellan olika verksamhetsformer i antal studietimmar. En studietimme i cirkel motsvarar 45 minuter. Ett kulturprogram räknas som 9 studietimmar.

Om studieförbunden:

- Tio studieförbund i Sverige får del av statsanslaget till folkbildningen. Alla är med i Uppsala Läns Bildningsförbund, en paraplyorganisation för folkbildningens organisationer i länet.
- Studieförbunden har olika profil och inriktning.
- De flesta studieförbund har nära kopplingar till ideella organisationer och folkrörelser.
- Det offentliga stödet till folkbildningen ska bidra till att: Utveckla demokratin, möjliggöra för människor att påverka sin livssituation, minska utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån samt bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.



Våra verksamhetsformer:

Studieförbunden anordnar studiecirklar, kulturprogram och den friare verksamhetsformen annan folkbildning.

- **Studiecirkeln** är en liten grupp som möts för att lära tillsammans. Många studiecirklar annonseras för allmänheten. Andra ingår i föreningslivets utbildningsverksamhet. En del cirklar startar på eget initiativ av deltagarna. Varje studiecirkel har en ledare och en studieplan. Deltagarna är över 13 år.
- **Kulturprogram** är offentliga arrangemang av olika slag – föreläsningar, föreställningar och utställningar.
- **Annan folkbildningsverksamhet** är en friare form av folkbildning och kan handla om prova på-dagar eller helgkurser. Verksamheten passar också för deltagare under 13 år. Utöver statsbidragsberättigad folkbildning bedriver många studieförbund verksamhet med annan finansiering, exempelvis inom utbildnings- och kulturområdet.

Foto: Diamantgruppen - en möteplats för ungdomar som har eller väntar på uppehållstillstånd, Medborgarskolan. Fotograf: Shahryar Bakhshipoor.



VAD HAR HÄNT 2015

Foto: Upsweden. Fotograf: Patrik Blomqvist.

Här blir alla glada!

Två gånger i veckan sedan drygt 15 år tillbaka träffas persiska kvinnor i Stenhagen och umgås, dansar och sjunger. De har cirklar i bland annat matlagning, svenska språket och folkhälsa. Många av dem har levt mer än 30 år i Sverige men behöver ändå tolkhjälp. Cirkeln på **ABF** är ett sätt för dem att komma ut i samhället. "Här blir alla glada", säger Setareh Hassansadeh, snart 80 år.

Barn på flykt – våra diamanter

Diamantgruppen har sin mötesplats på **Medborgarskolan** och består av ungdomar som har fått, eller väntar på uppehållstillstånd. Här finns utrymme att träffas och spela instrument, sjunga, dansa eller spela teater. Möjlighet finns också att prata om det svenska samhället, som hur skolsystemet fungerar eller hur en gör för att ta körkort. Vad skiljer den svenska naturen från naturen i mitt hemland? Utflykter med svamplockning eller fiske är det bästa sättet att ta reda på det!

NBV:s Språkcafé

Under 2015 startade **NBV:s** nationella kampanj #Kallt land varmt hjärta. Här i Uppsala tog **NBV** bland annat initiativet till att starta ett språkcafé i Café Mumrik på Kungsgatan 61.

Här träffas människor för att träna sin svenska och få hjälp med att förstå information på svenska samt för att fika och lära känna nya människor. Alla hjälps åt och alla är välkomna!

Kulturdygnet på Akademiska Sjukhuset

Den 15 april genomfördes Kulturdygnet på Akademiska Sjukhuset, där **Studieförbundet Vuxenskolan** i samverkan med landstinget, erbjöd deltagare att prova på sittande latinodans, yoga och skapande. En föreläsning hölls även om sambandet mellan kultur och hälsa, av Eva Bojner Horwitz, forskare i kulturhälsa.

Hiphopduo från Palestina

5-16 augusti bjöd **Bilda** in Hiphopduon Dmar från Palestina. Vi introducerade dem för dansare från Uppsala Loves Hiphop och musiker och DJ:s från Playsister, och tillsammans skapade de en kraftfull och dynamisk show med feministisk hiphop på arabiska. Åtta unga tjejer, tre olika kulturformer samt många olika språk och ursprung – kulturutbyten och folkbildning när den är som bäst! De spelade på Kulturpunkten samt i Hijazz i Uppsala och även Håbo Stadsfest och Festivalen Frizon, och fick ett otroligt positivt bemötande.



Foto: Emile Jansen undervisar i dans och musik genom organisationen Heal the Hood, i samarbete med ABF. Fotograf: Felicia Sjögren/Tanswell Jansen.

Framtidsakademien – forskning för alla

Framtidsakademien är ett samarbete mellan **Folkuniversitetet**, CEMUS – en del av Centrum för hållbar utveckling vid Uppsala universitet och Uppsala stadsbibliotek. Föreläsarna är i första hand forskare från svenska universitet och högskolor. Framtidsakademien erbjuder populär- och tvärvetenskapliga föreläsningar kring frågor som behandlar miljö och hållbar utveckling, ur ett brett perspektiv. Föreläsningsserierna är kostnadsfria och öppna för alla.

Rollspel – en ingång till folkbildningen

Verksamhet bestående av olika rollspel, lajv och figurspel lockar nya och ofta yngre deltagare. Här kan de utveckla sin fantasi och kreativitet, träffa andra människor och upptäcka folkbildningens möjligheter. Under hösten anordnade **Studiefrämjandet** speciella träffar för personer med funktionsvariationer där de med hjälp av en rollspelsförening fick lära sig mer om spelkultur och prova på olika aktiviteter.

Sång, musik och dans

Kulturens har under 2015 bedrivit folkbildningsverksamhet inom sång, musik och dans. Många samarbeten har det blivit, bland annat med

Kulturernas Karneval, Svenska Folkdansringen, Uplands spelmansförbund (Oktoberstämman) och Evelyn (f.d. UpSweden). Samarbeten som kommer att fortsätta under 2016.

Rädda Barnens integrationskör

Det här är en mångkulturell kör som har kommit till i ett samarbete mellan Rädda Barnen, Uppsala kommun, Uppsala musikskola och **Sensus studieförbund**. Medlemmarna i kören kom till Sverige under året och många har aldrig tidigare sjungit i kör. Syftet är att bidra till språkinläring (svenska), att ge en introduktion till körkultur, att erbjuda ett sammanhang där tjejer och killar sjunger tillsammans samt samarbetet med en svensk kör. I maj hölls en vårkonsert och i december en luciakonsert.

Nya målgrupper

År 2015 har varit ett framgångsrikt och spännande år för **Ibn Rushd studieförbund** som utvecklat sitt arbete och lyckats nå nya målgrupper runt om i länet. **Ibn Rushd** har bland annat arrangerat utbildningar för nyanlända i svenska språket och i samhällsorientering. Med förhoppningen att fortsätta bidra och berika Uppsala län med kurser och utbildningar, ser **Ibn Rush** fram emot verksamhetsåret 2016.

Vad har Studieförbundens verksamhet för effekter – för enskilda människor, för kommunen och för samhället i stort?

Flera undersökningar visar på positiva effekter för de individer som deltar i studiecirklar. Uppgifterna i tabellen överst till höger kommer från den senaste stora nationella undersökningen bland studiecirkeldeltagare.

I den nedre tabellen visas resultaten i en ny undersökning bland cirkeldeltagare över 65 år. I denna grupp återfinns hela 36 procent av alla cirkeldeltagare. Att inhämta kunskap och att ingå i gemenskapen betyder mycket för dem över 65 år. ”Det här är min friskvård. Jag går hit för att andas”, säger en av cirkeldeltagarna i studien.

Bättre på att lyssna och uttrycka sig

Vi i studieförbunden är stolta över deltagarnas omdömen. Vi ser det som ett tecken på styrkan i vår syn på människa och bildning. Här framgår tydligt att deltagarna lär sig mer, ökar sin självkänsla, blir bättre på att uttrycka sig och på att lyssna. Allt sådant tror vi bidrar till ett bättre Uppsala.

Civilsamhället och folkbildningen

Mycket av det som händer i Uppsalas kulturliv är en direkt följd av aktivt samarbete mellan studieförbunden och hundratals föreningar och nätverk. Vi menar att ett starkt civilsamhälle med många föreningar är en viktig del i samhällsbygget. Något som bidrar till aktivitet, samhörighet och tillit.

Foto: Systrarna Sayareh och Setareh Hassansadeh från Alborz Kulturförening i samarbete med ABF. Fotograf: Felicia Sjögren.



Vad händer i studiecirkeln?

Påstående	Andel (%) som instämmer "helt", "till stor del" eller "delvis".
Har cirkeln förbättrat dina kunskaper och/eller färdigheter:	96 %
Genom cirkeln har jag...	
...blivit säkrare som person	73 %
...blivit bättre på att uttrycka mig	63 %
...blivit bättre på att lyssna på andra	66 %
...känt ökad trivsel och ökat välmående.	83 %
Cirkeln har...	
...inneburit möten med nya människor	85 %
...gett mig nya vänner att umgås med utanför cirkeln.	55 %

Källa: Studiecirkeldeltagare 2008 (Folkbildningsrådet, 2009). Cirka 2 800 personer svarade på frågorna.

Vad händer i studiecirkeln bland deltagare över 65 år?

Påstående	Andel (%) som instämmer "helt", "till stor del" eller "delvis".
Har cirkeln förbättrat dina kunskaper och/eller färdigheter:	90 %
Genom cirkeln har jag...	
...blivit säkrare som person	25 %
...blivit bättre på att uttrycka mig	40 %
...blivit bättre på att lyssna på andra	30 %
...känt ökad trivsel och ökat välmående.	90 %
Cirkeln har...	
...gett mig inspiration att fortsätta studera ämnet	61 %
...påverkat min kreativitet.	60 %

Källa: Cirkeldeltagare efter 65 – livskvalitet och aktivt medborgarskap (Folkbildningsrådet 2014). Cirka 1 500 personer över 65 år svarade på frågorna.



*Det här är min friskvård.
Jag går hit för att andas.*

Vad är på gång hos Studieförbunden i Uppsala 2016?

Breakdance främjar demokrati

Emile Jansen kallar sig hip hop-aktivist och använder breakdance för att öka unga sydafrikaners delaktighet i ett demokratiskt samhällsbygge. Han är verksam i socialt utsatta områden i Kapstaden och driver föreningen, *Heal the Hood*. ABF och Unga Örnar kommer att ha utbyte med Heal the Hood under fem års tid.

Premiär för tolkkurs

Behovet av tolkar inom sjukvården och rättsväsendet är stort. Därför kommer **Studieförbundet Vuxenskolan** för första gången att erbjuda specialistkurser i Uppsala. För att möta behovet av specialiserade tolkar har Myndigheten för yrkeshögskolan beviljat 77 kurser för så kallade kontakttolkar i år. Kurserna är planerade att ges för arabiska, somaliska samt persiska språk men utbudet kan komma att justeras efter efterfrågan. Kursledare i Uppsala är Ismail Kamil. Han har tidigare varit tolkutbildare vid bland annat Stockholms universitet.

Mötesplats Gottsunda

Medborgarskolans musikkonsulent Emma Hedermo är i full färd med att starta en mötesplats för unga tjejer som har ett musikintresse. Här ska tjejerna kunna få hjälp att utvecklas men också få möjlighet att träffa andra som delar samma intresse.

Studiecirklar i positiv antirasism

NBV och föreningen *Tillsammans för Uppsala* kommer att genomföra studiecirklar i positiv antirasism under våren 2016. Studiematerialet till cirkeln är framtaget av stiftelsen EXPO och syftet är att få en diskussion kring hur vi tillsammans kan motverka både rasism och intolerans samtidigt som vi skapar ett bättre och tryggare lokalsamhälle.

Du Kan, Jag Kan

Kulturens driver under året ett eget Arvsfondsprojekt: *Du Kan, Jag Kan – En Vändpunkt för Unga i Utanförskap*. Här kommer ungdomar att få chansen att uttrycka sig i en kreativ process. Projektet kommer att pågå under 2016.

Nygammalt kansli

Ibn Rushd studieförbund planerar att återupprätta sitt kansli i Uppsala för att bli mer tillgängliga för sina medlemsföreningar. Planer finns också på att förstärka verksamheten för nyanlända, något som **Ibn Rushd** kommer att fokusera på under 2016.

Hälsa, kommunikation & folkbildning

Studiefrämjandet startar folkhälsoprojektet, *Mitt friska liv*, under våren 2016. Syften med projektet är att nå människor som inte omfattas av företagshälsovård eller förebyggande hälsoinformation. Verksamheten kommer främst att riktas till kvinnor, födda utanför Europa och som inte har ett arbete. Genom samtal, självorganiserade grupper, roliga aktiviteter och på hemspråk ska deltagarna få verktyg och metoder för att lära sig koderna och kontaktvägarna till svensk hälso- och sjukvård.

SciCafé på Hamncentralen

SciCafé är ett samarbete mellan **Folkuniversitetet**, Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet och Hamncentralen i Uppsala. Tillsammans arrangeras vetenskapskvällar med forskare från svenska universitet och högskolor som föreläser om olika teman. Kvällarna är öppna för alla och efteråt finns tid för fika och diskussion.

Musikschlaget

Bilda är med och arrangerar Musikschlaget – melodifestivalen för dig som är musiker med funktionsvariationer. Den 14 april kommer en av deltävlingarna att hållas i Uppsala i samarbete med Uppsala Kommun. Det kommer att bli en kväll full med musik, glitter och glädje!

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala

2015 avvecklades Diskrimineringsbyrån Uppsala (DU). Från och med februari 2016 kommer en ny antidiskrimineringsverksamhet att startas upp under namnet *Antidiskrimineringsbyrån Uppsala*, med **Sensus studieförbund** som ny huvudman.

Vilka är Studieförbunden i Uppsala?

NBV är ett partipolitiskt neutralt och religiöst obundet studieförbund. Vår verksamhet är fri och frivillig och vilar sedan 120 år på idéerna om nykterhet, demokrati och bildning. Vi vill stärka alla människors lika värde, ge verktyg för föreningsfrihet och rätten att uttrycka sina åsikter.
www.nbv.se/Avd/Uppsala-Gotland



Kulturens Bildningsverksamhet bedriver uteslutande folkbildning inom kultur – sång, musik, dans, teater, bild och form. Kulturens drivs med och för kulturutövare. Vi finns i hela landet och är partipolitiskt och religiöst obundna.
www.kulturens.se

KULTURENS

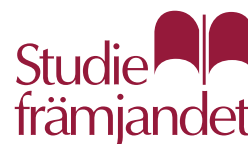
Studieförbundet Bilda har livsfrågor i fokus. Med kultur och bildning i olika former vill vi bidra till att människor möts och nya perspektiv skapas.
www.bilda.nu/uppsala



Medborgarskolan är ett studieförbund med humanistisk värdegrund. Vår verksamhet formas av individen i dialog och genom samverkan med andra. Vi arbetar för en ökad öppenhet och kulturell mångfald.
www.medborgarskolan.se/Uppsala



Studieförbundet Framjandet är ett politiskt och religiöst obundet studieförbund med särskild inriktning på natur, djur, miljö och kultur. Vårt stöd till lärande i föreningar, nätverk och organisationer utvecklar och förnyar det lokala förenings- och kulturlivet.
www.studieforamjandet.se/uppsala



ABF är partipolitiskt och religiöst obundet, men vi arbetar aktivt som radikal iderörelse i överensstämmelse med arbetarrörelsens grundläggande värderingar.
www.abf.se/Distrikt-och-avdelningar/ABF-i-Uppsala-lan/



Folkuniversitetet har ett nära samarbete med universiteten och vi delar samma syn på kunskap och kvalitet i utbildning. Idén är att deltagarna ska få med sig kunskaper som direkt kan omsättas i praktiken - i arbetslivet eller i privatlivet.
www.folkuniversitetet.se/Uppsala



Sensus studieförbund skapar och finns med där mötesplatser för bildning och kultur utvecklas. Det gör vi tillsammans med medlemsorganisationer, samarbetsparter och deltagare. Vi lyfter fram relationer, rättigheter, hållbarhet och livsfrågor. Allt vi gör är folkbildning.
www.sensus.se/uppsala

sensus

Ibn Rushd är ett muslimskt studieförbund som är öppet för alla, och har verksamhet över hela Sverige. Vi vill verka för att säkerställa demokrati och mänskliga rättigheter och arbetar aktivt för att stärka den svensk-muslimska identiteten.
www.ibnrushd.se



Studieförbundet Vuxenskolan ger individen möjlighet att utvecklas genom kreativa mötesplatser. Vår bildningssyn bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor och med hänsyn till miljön.
www.sv.se/Uppsala



ULB

Uppsala Läns Bildningsförbund

S:t Persgatan 13, 753 20 Uppsala.
Tel. 018-15 54 30. E-post: info@ulb.se • www.ulb.se
www.facebook.com/uppsalalansbildningsforbund.